

## Factsheet Sociaal Werk Nederland

### **Sociaal Werk Nederland**

[Sociaal Werk Nederland](#) is de branchevereniging van het sociaal werk in Nederland met ruim [500 leden](#) en ruim 55.000 sociaal werkers. We maken ons hard voor de belangen van onze sector en staan voor [Sterk Sociaal Werk](#). We scheppen de randvoorwaarden waaronder onze leden hun werk zo goed mogelijk kunnen doen. En helpen zo hen te doen wat nodig is om mensen in kwetsbare posities naar vermogen te laten meedoen in de samenleving. Het sociaal werk rendeert: elke euro geïnvesteerd in sociaal werk levert 1,60 euro op ([SEOR](#)).

### **Maatschappelijke urgentie**

Verschillen tussen (groepen van) bewoners nemen steeds meer toe; in gezondheid, bestaanszekerheid, opleiding, deelname aan werk en in de klimaat- en energietransitie. Ter illustratie:

- arme mensen gaan 7 jaar eerder dood en leven 15 jaar in een minder goede gezondheid
- bewoners lopen vast in het dagelijks leven, in de bureaucratie en haken af.
- de zorgvraag stijgt snel en wordt steeds complexer. Het zorgstelsel is op cure ingericht, terwijl maar liefst twintig procent van de zorgconsumptie een sociale oorzaak heeft.
- in 2022 leefden ruim 600 duizend huishoudens in ons land in energiearmoede. Energiearme huishoudens hebben extra gezondheidskosten.

De gestapelde problematiek raakt juist bewoners en buurten in de meeste kwetsbare positie het hardst. Het sociaal werk is nodig als partner om die vraagstukken aan te pakken en mensen weer perspectief te geven.

### **De unieke rol van het sociaal werk**

- *Eerste aanspreekpunt en present in de wijk:* sociaal werkers zijn in de wijk waar bewoners hen kunnen vinden. Ze maken contact, kennen en bereiken bewoners, zijn dichtbij en spreken hun taal (met sleutelfiguren, rolmodellen en vrijwilligers)
- *Ondersteuning bij het dagelijks leven:* begeleiden bewoners bij het terugnemen van de eigen regie in het dagelijks leven en versterken het dagelijks functioneren (naar school, de taal leren, rekening betalen, actief zijn/worden). Doen dat in groepen waar het kan, en individueel waar het moet. Ze zijn er vroeg bij, voorkomen dat sociale problemen onnodig toenemen en tot duurdere zorgkosten leiden.
- *Vrij toegankelijk:* ondersteuning en hulp van sociaal werkers is zonder indicatie
- *Spil in het wijknetwerk:* sociaal werkers kennen iedereen in de wijk, formeel en informeel en brengen die samen voor de beste oplossing voor bewoners.

### **Klimaat- en energietransitie is een sociale transitie**

- *Vraagstuk voor sociaal werk:* De klimaat- en energietransitie is een vraagstuk dat sterk samenhangt met ongelijkheid, gezondheid en welbevinden. Een vraagstuk dat mensen in kwetsbare posities het hardst raakt. En daarom een vraagstuk voor het sociaal werk.
- *Rol voor het sociaal werk:* het klimaatbeleid moet meer oog hebben voor rechtvaardigheid, aldus de WRR recent. Dat is ook belangrijk voor het draagvlak. Het huidige klimaatbeleid is nog te veel een technische exercitie, maar moet veel meer een sociale transitie worden. Een transitie die oog heeft voor mensen, mensen betreft, vooral in kwetsbare posities en buurten en hun belangen behartigt. Sociaal werkers zijn hier hard nodig. In het zoeken naar verbinding bij polarisatie, bij vergroening van wijken samen met bewoners, het omgaan met tegenslagen zoals bij de aardbevingen in Groningen en overstromingen in Limburg, het ondersteunen bij energiebesparing, bewustwording en ontsluiten van financiële mogelijkheden
- *Goede voorbeelden:*
  - lokale samenwerking tussen sociaal werk en woningcorporaties in verduurzaming onder meer in Utrecht Overvecht ([Dock](#)), Weesp ([Versa](#)) en Nijmegen ([Bindkracht 10](#), [zie ook debat klimaatrechtvaardigheid](#))
  - andere voorbeelden in Zwijndrecht ([white paper en film van Diverz](#)), Noord-Nederland ([Tinten](#)), Soest ([Balans](#), [Energie Smitsveen](#)) en [provincie Zuid-Holland](#)
  - bronnen en onderbouwing: '[Ergietransitie: Ertegenaan met opbouwwerk](#)', [Groen sociaal werk](#) en [pleidooi voor een ecosociale benadering](#)